

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 7C/59/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5413202498
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Plutinský
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2014:5413202498.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín samosudcom JUDr. Rastislavom Plutinským v právnej veci navrhovateľa: E. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. P., Z. XXXX/X proti odporcovi: Mesto Dolný Kubín, so sídlom Dolný Kubín, Hviezdoslavovo nám. 1651/2, Dolný Kubín, IČO: 00 314 463, zast. ALTER IURIS, s. r. o., so sídlom Bratislava, Tolstého 9, IČO: 36 708 771, v konaní o náhradu škody vo výške 16,60 EUR, takto

rozhodol:

I. Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 16,60 EUR do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Navrhovateľovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ podal dňa 03.05.2013 na tunajší súd návrh v ktorom žiadal, aby súd určil, že odporca je povinný zaplatiť mu sumu 16,60 EUR. Svoj návrh odôvodnil tým, že odporca, ktorý svoju pôsobnosť vykonáva prostredníctvom svojich orgánov a prostredníctvom svojho orgánu - mestského zastupiteľstva mesta Dolný Kubín schválil dňa 03.07.2007 svojim uznesením Všeobecne záväzné nariadenie č. 02/207 o zákaze požívania alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach v meste Dolný Kubín. Na základe tohto VZN bola navrhovateľovi dňa 27.07.2008 uložená bloková pokuta v sume 500,- Sk (16,60 EUR). Prokurátor Okresnej prokuratúry vydal protest voči uvedenému VZN, pričom zastupiteľstvo uznesením č. 53/2011 protestu prokurátora vyhovel, čím uvedené VZN stratilo platnosť a účinnosť dňa 10.11.2011. Zaplatením blokovej pokuty na základe nezákonného VZN však navrhovateľovi vznikla škoda, pričom navrhovateľ podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Zz o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci sa domáha náhrady škody vo výške zaplatenej blokovej pokuty.

Odporca podal dňa 13.08.2013 prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadrenie k žalobe, kde túto žiadal v celom rozsahu zamietnuť, nakoľko proti blokovému konaniu sa nemožno odvolať, nemožno ho obnoviť ani preskúmať mimo odvolacieho konania, pričom podľa § 6 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Zz, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bola zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom k čomu v tomto prípade neprišlo, bolo zrušené len navrhovateľom uvádzané VZN, nie však samotné rozhodnutie o uložení blokovej pokuty. Nebola splnená tiež ďalšia podmienka nároku na náhradu škody podľa § 6 ods. 2 Zákona č. 514/2003 a to, že poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Zároveň ešte odporca poukázal na skutočnosť, že v danej veci nie je možné ani započítanie pohľadávok, nakoľko nie je možné započítať pohľadávky z verejného práva a pohľadávky z práva súkromného, nakoľko nie sú pohľadávkami rovnakého druhu, čo je v súlade aj s existujúcou judikatúrou (rozsudok NS SR sp. zn. Sž-o-KS 87/2003).

Súd vykonal v predmetnej veci dokazovanie oboznámením sa s listinnými dokladmi založenými v spise pričom zistil, že skutkový stav je nesporný, obaja účastníci ho opisujú rovnako. Aj z listinných dokladov je zrejmé, že navrhovateľovi bola uložená bloková pokuta 500,- Sk dňa 27.07.2008 za porušenie (zo dňa 13.07.2008) v tom čase platného VZN 02/2007 o zákaze požívania alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach v meste Dolný Kubín. Taktiež je z dokazovania zrejmé, že uznesením č. 53/2011 zo dňa 10.11.2011 vyhovel protestu prokurátora proti tomuto VZN a zrušilo ho v celom rozsahu.

Okresný súd svojím rozsudok zo dňa 16.09.2013 návrh zamietol, pričom na základe odvolania navrhovateľa, Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, svojím uznesením 9Co 111/2014 zo dňa 27.03.2014 rozsudok Okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vo svojom zrušujúcom rozhodnutí odvolací súd dospel k záveru, že hoci okresný súd vykonal dostatočné dokazovanie a dospel k správnym skutkovým zisteniam, nesprávne právne vec posúdil. Poukázal na skutočnosť, že okresný súd si pri prejednaní veci neujasnili, či ide o nárok na náhradu škody, ako škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, alebo spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Odvolací súd poukázal na skutočnosť, že okresný súd neprihliadol na to, že pokiaľ škoda bola spôsobená rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktorým orgán verejnej moci prekročil svoju právomoc, nie je zrušenie alebo zmena rozhodnutia pre nezákonnosť podmienkou uplatnenia nároku na náhradu škody (§ 6 ods. 4 zák. č. 514/2003 Zz. v znení platnom ku dňu uloženia blokovej pokuty navrhovateľovi) a poukázal tiež na to, že pokiaľ Mestská polícia uložila navrhovateľovi pokutu na základe VZN, ktoré bolo následne na základe protestu prokurátora zastupiteľstvom mesta zrušené, že možné vyvodiť, že prekročila svoju právomoc keď konala na základe nariadenia, ktoré bolo v rozpore s Ústavou SR ale i zákonmi platnými na území SR, ktorými je pri svojom úradnom postupe viazaná.

Na pojednávaní dňa 16.07.2014 navrhovateľ uviedol, že on trvá na náhrade škody z dôvodu, že pokiaľ nejaký orgán mesta postupoval v rozpore so zákonom či ústavou, občan má v zákon stanovených lehotách právo na náhradu škody, ktorá mu vznikla. Podstatné na prípade je to, že mesto a jeho orgány sú vždy povinné konať na základe zákona a ústavy a pokiaľ v danom prípade tomu tak nebolo a jemu vznikla škoda, má právo na jej náhradu, pretože mesto si nemôže vymýšľať akékoľvek VZN, vždy to musí byť v súlade so zákonom a ústavou. Zákon mu nikdy nezakazoval vypiť pol litra vody na verejnosti a pokiaľ chce mesto regulovať správanie občanov, musí to urobiť v súlade so zákonom a ústavou.

Odporca na pojednávaní uviedol, že oni so žalobným návrhom nesúhlasia, nakoľko Mestská polícia neprekročila svoje oprávnenie, pretože je oprávnená prejednávať priestupky proti verejnému poriadku a urobila tak nielen na podklade zákona, ale aj vtedy platného VZN s tým, že navrhovateľ nemusel súhlasiť s prejednaním v blokovom konaní, avšak vtedy námietky nemal.

Pri právnom posúdení súd vychádzal z nasledovného:

V zmysle čl. 46 ods. 3,4 Ústavy SR, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy, alebo nesprávnym úradným postupom. Podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon.

V zmysle čl. 51 ods. 1 Ústavy SR, domáhať sa práv uvedených v čl. 35, 36,37 ods. 4, čl. 38 až 42 a čl. 44 až 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

V zmysle § 41b Zákona č. 38/1993 Zz., ostatné právoplatné rozhodnutia vydané v občianskoprávnom alebo správnom konaní na základe právneho predpisu, ktorý celkom, sčasti alebo v niektorom ustanovení stratil účinnosť zostávajú nedotknuté, povinnosti uložené takýmito rozhodnutiami nemožno nútene vymáhať.

V zmysle § 5 Zákona č. 514/2003 o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci:

(1) Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

(2) Právo na náhradu škody má i ten, s kým nebolo konané ako s účastníkom konania, aj keď s ním, ako s účastníkom konania, konané malo byť.

(3) Ak bolo nezákonné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, právo na náhradu škody má ten, komu nezákonným rozhodnutím škoda vznikla.

V zmysle § 6 Zákona č. 514/2003 o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci:

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

(2) Právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

(3) Ak bola škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť, možno nárok na náhradu škody uplatniť aj vtedy, ak nezákonné rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené na základe riadneho opravného prostriedku. Ak bolo vykonateľné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, možno nárok uplatniť aj vtedy, ak bolo zrušené pre nezákonnosť príslušným orgánom.

(4) Ak bola škoda spôsobená rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktorým orgán verejnej moci prekročil svoju právomoc, nie je zrušenie alebo zmena rozhodnutia pre nezákonnosť podmienkou uplatnenia nároku na náhradu škody.

V zmysle § 9 Zákona č. 514/2003 o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci:

Nesprávny úradný postup

(1) Štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné preťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

(2) Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

V zmysle § 10 Zákona č. 514/2003 o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci:

Rozsah zodpovednosti

(1) Územná samospráva zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávy.

(2) Územná samospráva zodpovedá za škodu podľa odseku 1, ktorá bola spôsobená

a) nezákonným rozhodnutím alebo

b) nesprávnym úradným postupom.

(3) Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Nezákonné rozhodnutie

V zmysle § 11 Zákona č. 514/2003 o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci:

Vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom orgánov územnej samosprávy pri výkone samosprávy v mene územnej samosprávy koná

a) starosta obce, ak škodu spôsobil orgán obce,

b) predseda samosprávneho kraja, ak škodu spôsobil orgán vyššieho územného celku.

V zmysle § 12 Zákona č. 514/2003 o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci:

(1) Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ktoré bolo vydané orgánom územnej samosprávy pri výkone samosprávy v konaní, na ktoré sa vzťahujú predpisy o správnom konaní, má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní. Právo na náhradu škody má i ten, s kým nebolo konané ako s účastníkom konania, aj keď s ním, ako s účastníkom konania, konané malo byť.

(2) Ak bolo nezákonné rozhodnutie vydané orgánom územnej samosprávy pri výkone samosprávy v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, má právo na náhradu škody ten, komu škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

V zmysle § 13 Zákona č. 514/2003 o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci:

Na uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánov územnej samosprávy pri výkone samosprávy sa primerane použijú ustanovenia § 5 a 6.

V zmysle § 14 Zákona č. 514/2003 o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci:

Nesprávny úradný postup

(1) Územná samospráva zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie o zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieskumy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

(2) Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda.

V zmysle § 84 Zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch:

(1) Za priestupok možno uložiť pokutu v blokovom konaní, ak je priestupok spoľahlivo zistený a obvinený z priestupku je ochotný pokutu (§ 13 ods. 2) zaplatiť.

(2) Priestupok možno vybaviť aj napomenutím, ak zaň podľa tohto zákona nemožno uložiť zákaz činnosti alebo prepadnutie veci. Napomenutie sa nepovažuje za sankciu.

(3) Proti blokovému konaniu sa nemožno odvolať, nemožno ho obnoviť ani preskúmať mimo odvolacieho konania.

(4) Pokuty v blokovom konaní sú oprávnené ukladať a vyberať správne orgány, v ktorých pôsobnosti je prejednanie priestupkov, osoby nimi poverené a ďalej orgány ustanovené týmto alebo iným zákonom.

(5) V blokovom konaní nemožno prejednať priestupky, o ktorých sa koná len na návrh.

Pokiaľ ide o judikatúru, súd vychádzal z nasledovnej:

Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu, alebo jeho nesprávnym úradným postupom v zmysle čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky nie je absolútne, ale v záujme zaistenia právnej istoty podlieha (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie (uznesenie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 467/08 zo 16.12.2008).

Orgán územnej samosprávy je oprávnený ukladať všeobecne záväzným nariadením povinnosti osobám, avšak len pri zachovaní ich základných práv a slobôd a len za podmienok ustanovených ústavou a zákonom. Splnomocnenie priznané v § 48 Zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov sú orgány územnej samosprávy povinné vykladať a uplatňovať v súlade s čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. Za konania, ktoré je priestupkom, lebo sa ním ohrozí alebo naruší verejný poriadok, môžu orgány územnej samosprávy vo všeobecne záväznom nariadení ustanoviť len také správania, ktorým sa neuplatňuje ústavou priznané základné právo alebo sloboda. Účelom ústavou priznaného práva na súkromie je nielen poskytnúť ochranu práv priznaných podľa § 11 a nasl. OZ ale zároveň aj zabrániť štátnym orgánom i orgánom územnej samosprávy, aby zasahovali do správania jednotlivca nad nevyhnutnú mieru a príliš neprimerane riadili jeho súkromný život. Spolu s formálnymi a materiálnymi podmienkami čl. 2 ods. 3 a čl. 13 ústavy pri obmedzovaní práva na súkromie nemožno porušiť ani podmienky prijaté na ochranu súkromia podľa medzinárodných dohovorov o ľudských právach a základných slobodách (nález ÚS SR sp. zn. II. ÚS 94/95 z 13.12.1995).

Rozhodnutie obce o uložení sankcie za priestupok treba považovať za individuálne správny akt vydaný v správnom konaní, ktorým sa zasiahlo do práv a oprávnených záujmov fyzickej osoby, ktorý je po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov preskúmateľný súdov v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 247 a nasl. OSP). (Uznesenie NS SR sp. zn. 6Rks 9/2011 z 30.05.2011)

V danom prípade súd po prejednaní veci má za to, že v danom prípade má navrhovateľ nárok na náhradu škody uplatnenú v súvislosti s nesprávnym úradným postupom, ktorým došlo k nezákonnému zásahu do jeho práv a právom chránených záujmov. Nesprávnym úradným postupom totiž môže byť akákoľvek činnosť spojená s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, alebo územnej samosprávy (orgánu verejnej moci), ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel ustanovenými

právnymi normami. V danom prípade nie je sporné, že Mestská polícia má oprávnenie prejednávať priestupky a to aj v blokovom konaní, avšak musí ísť o také prejednanie, resp. taký postup Mestskej polície, ktorým nedôjde k porušeniu pravidiel ustanovenými právnymi normami, teda nemôže udeliť pokutu na základe VZN, ktoré bolo prijaté v rozpore so zákonom, resp. ústavou. Ak k takejto situácii dôjde a je jedno, že je situácia riešená udelením blokovej pokuty bez vydania rozhodnutia, je zrejmé, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu a v zásade potom sú naplnené predpoklady pre zodpovednosť za náhradu škody, nakoľko je zrejmé, že vydaním protizákonného VZN došlo k porušeniu právnej povinnosti orgánu verejnej moci a v príčinnej súvislosti s tým vznikla navrhovateľovi škoda, ktorá je vo výške uloženej poriadkovej pokuty. V danom prípade potom pri uplatňovaní nároku na náhradu škody z neprávneho úradného postupu, potom nie je potrebná akákoľvek zmena alebo zrušenie rozhodnutia (§ 9, § 14 Zákona č. 514/2013 v znení platnom ku dňu uloženia blokovej pokuty navrhovateľovi).

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 151 ods. 1,2 OSP a pretože navrhovateľ trovy konania nevyčísľil a tieto zo spisu nevyplývali, súd mu tieto nepriznal, odporcoví vzhľadom na neúspech vo veci trovy konania neprináležali.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Žiline písomne v 2 vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1, 2 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto vykonateľným rozhodnutím, môže osoba oprávnená z rozhodnutia podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č.233/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov).